

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ясен Захариев Захариев, преподавател в департамент „Философия и Социология” на Нов български университет

върху

научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност доцент, по професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика. История на българската журналистика), обявен в бр. 65 на Държавен вестник от 16.08.2019 г, с кандидат гл. ас. д-р Ясен Бойчев

Бориславов

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

От направената справка е видно, че кандидатът отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за заемане на длъжността доцент в професионално направление 3.5 Медии и обществени комуникации. Кандидатът има необходимия брой точки в определените от закона групи от показатели.

II. Изследователска / творческа дейност и резултати

Изследователската и творческата дейност на кандидата може да се сумира в три тематични области – смях, история на българската журналистика, вино и кулинарно изкуство. Ще се спра и на трите в този ред, като ще обърна повече внимание на първата, тъй като тя има най-пряко отношение към конкурса.

1. Основният монографичен труд, който Бориславов представя във връзка с конкурса, е „Българският сатирично-хумористичен периодичен печат между двете световни войни“, издаден през 2019 г. Книгата е предшествана от студията „Политизираният смях в българската хумористична периодика между двете световни войни“ (2018 г.), като впоследствие тя става част от монографията. Монографичното изследване е също така в логично съзвучие с издадената пет години по-рано „Естествена история на българския смях от Иван Богров до вестник „Българан“ (2014 г.). В същото тематично поле Ясен Бориславов има множество статии в научни и популярни издания. Всичко това говори за траен и задълбочен интерес към темата за смеха и неговите публични измерения.

При внимателно вглеждане в трудовете на Бориславов по темата има най-малко четири неща, които правят силно впечатление и представляват принос към конкретното научно поле и българската култура като цяло:

Първото е лекотата и същевременно сериозността, с която Бориславов работи с исторически извори и архиви. Да се изследват тематично броевете на няколко десетки български издания от първата половина на миналия век е титаничен труд, за който малко хора си дават сметка, особено ако не са стъпвали в читалните на обществените библиотеки и архиви. Изложението в текстовете на Бориславов върви остроумно и леко, но зад него стои къртовски дългогодишен труд, резултатите от който са вече на разположение на всеки интересуващ се по темата.

Второто е рефлексивната употреба на понятието „смях“. Бориславов се отнася не само исторически, но и философски към смеха. Смяхът изисква определен контекст и разбираня, които го правят възможен и изпълнен със смисъл и съдържание. Точно заради това определени неща, които са смешни в едно време и на едно място, не са такива в друго време и на друго място. Изследванията на Бориславов се отнасят рефлексивно към самото понятие, което не е еднородно и е силно контекстуално. Поради това Бориславов не прави абстрактно-философски и лишен от конкретен контекст, анализ на смеха. Напротив, той изхожда от нееднородността и историчността на смеха и си поставя за цел да открие спецификите на „българския“ смях от разглеждания период. За да направи това, Бориславов анализира формите, които възплътяват и конкретизират смисъла и същността на смешното като сатирата, пародията, карикатурата, каламбура. В съдържателен план Бориславов разглежда две основни категории „смешно“ – смяхът, което се отнася към политическото и развлекателния, булеварден смях, който черпи материал и вдъхновение от ежедневните бит и мераци на българина. Мога да кажа с удовлетворението на читателя, че тази цел е постигната и дори надхвърля конкретния исторически период, тъй като предлага разбиране за неща, които са смешни и днес.

Третата особеност на изследванията на Бориславов върху смеха е подчертаната им интердисциплинарност. Смяхът се оказва ключ за разбиране на българската действителност не само от междувоенния период. Бориславов демонстрира широки и

задълбочени познания на културната, политическата и социална история на България. Това е широкият хоризонт за разбиране на смешното в неговите конкретни публицистични форми. Така изследванията на Бориславов освен описание и анализ на „българския смях“ предлагат и едно по-широко разбиране за българската култура изобщо.

Четвъртото е остроумният и ироничен стил на Бориславов. Чувството за хумор и иронията още от времето на Сократ са сигурен белег за разбиране и широта на познанието. В тази връзка смятам, че с темата за смеха се преплита третото тематично поле от изследванията на Бориславов, за което ще стане дума по-долу, а именно виното и кулинарията. Конкретен израз на тази връзка и същевременно принос към съвременния „български смях“ е книгата с кулинарни етюди „Боб и метафизика“ от 2004 г.

2. Второто тематично поле, в което се разполагат изследванията на Бориславов, е историята на българската журналистика. Статиите и изследванията посветени на тази тема са образцови, като най-значима е монографията от 2010 г. „Българската журналистика между двете световни войни (1919-1939)“. Още тук се вижда таланта на Бориславов да работи с разнообразен извор и архивен материал. Резултатите от изследванията върху историята на българската журналистика имат приносен характер, тъй като показват множество важни връзки между съдържанието и стила на различни издания от първата половина на века и формирането на общественото мнение в българското общество тогава. От особена значимост са изследванията, посветени на първите журналистически организации и на периодизацията в историята на българската журналистика.

3. Третото тематично поле е виното и кулинарията. Бориславов е най-авторитетният български винен журналист през последния четвърт век. Мога да кажа това с голяма доза увереност, тъй като аз самия се подвизавам в същото поприще и имам дългогодишен поглед върху българските писания за вино. Бориславов е автор на единствената българска винена енциклопедия, преиздавана три пъти от 2004 г. до днес. И в тази тематична област Бориславов демонстрира способност да свързва, анализира и осветлява значими исторически и социални въпроси. Кулинарната страница на

кандидата в един от българските ежедневници е повод за вдъхновение и радост на много читатели от края на 90-те години на миналия век до днес.

Освен очертаните три тематични полета следва да се кажат и няколко думи за статиите на Бориславов, свързани с актуални обществени проблеми. Бориславов показва добра експертиза, критично отношение и ясно изразена позиция, които макар и да нямат пряко отношение към конкурса, заслужават да бъдат споменати с адмирации.

III. Заключение:

Като имам предвид изложеното до момента, изказвам твърдото си становище, че кандидатурата на Ясен Бойчев Бориславов за заемане на академичната длъжност „доцент” в направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика. История на българската журналистика) е повече от убедителна, поради което и напълно я подкрепям.

Дата

Изготвил:

02.01.2020

/Доц. д-р Ясен Захариев/